

Sør-Aurdal kommune

Økonomiplan 2008 - 2011

Vedtatt i kommunestyret, sak 086/07 den 13.12.2007

INNHALDSFORTEGNELSE:

1	BAKGRUNNSMATERIALE OG INTRODUKSJON TIL ØKONOMIPLANEN	4
1.1	INNLEDNING.....	4
1.2	GENERELLE MÅLSETTINGER MED HANDLINGSPROGRAMMET.	5
1.3	ØKONOMIPLAN 2007 - 2010.....	5
1.4	ARBEIDSOPPLEGG FOR RULLERINGEN.....	5
2	FORUTSETNINGER FOR PLANPERIODEN 2008 - 2011	6
2.1	GENERELT.....	6
2.2	NASJONALØKONOMISKE FORUTSETNINGER OG OPPLEGGET FOR KOMMUNESEKTOREN.....	6
2.3	VIKTIGE FAKTORER FOR KOMMUNENS RESSURSTILGANG OG RESSURSBRUK.	7
2.3.1	<i>Befolkningsutvikling og bosettingsmønster.</i>	7
2.3.2	<i>Den generelle økonomiske politikk.</i>	7
2.3.3	<i>Statlige bestemmelser.</i>	7
2.4	NÆRMERE OM UTGIFTER.....	8
2.5	NÆRMERE OM INNTEKTER.	8
2.5.1	<i>Generelt.</i>	8
2.5.2	<i>Salgs- og leieinntekter, avgifter og gebyrer.</i>	8
2.5.3	<i>Overføringer/tilskudd.</i>	8
2.5.4	<i>Skatter m.v.</i>	9
2.6	ØKONOMISK STATUS.....	9
2.7	OMSTILLING OG UTVIKLING.....	10
2.8	ØKONOMISKE RAMMER FOR ØKONOMIPLANPERIODEN.....	10
3	FORSLAG TIL TILTAK I HANDLINGSPROGRAMMET - SAMMENDRAG	11
3.1	INNLEDNING.....	11
3.2	SAMMENDRAG AV INNSPILL VEDR. SENTRALADMINISTRASJON.....	11
3.3	SAMMENDRAG AV INNSPILL VEDR. BARNEHAGE/SKOLE.	11
3.4	SAMMENDRAG AV INNSPILL VEDR. HELSE/SOSIAL.	11
3.5	SAMMENDRAG AV INNSPILL VEDR. PLAN/NÆRING/UTBYGGING.	12
3.6	SAMMENDRAG AV INNSPILL VEDR. KIRKELIG FELLESRÅD (FRA TIDLIGERE).	12
4	HANDLINGSPLAN FOR PSYKISK HELSE.....	13
4.1	EKSISTERENDE OG NYE DRIFTSTILTAK 2007 - 2011.....	13
5	ØKONOMIPLANENS TILTAKSDEL.....	18
5.1	HOVEDKOMMENTAR.....	18
5.2	SENTRALADMINISTRASJONEN.	18
5.3	BARNEHAGE/SKOLE.	19
5.4	HELSE/SOSIAL.....	20
5.5	PLAN/NÆRING/UTBYGGING.	20
5.6	SAMLET OVERSIKT OVER NYE TILTAK.....	21
5.7	FINANSIERING.....	22
5.8	UTVIKLING AV RENTE- OG AVDRAGSBELASTNING.....	22
6	ENDELIG BUDSJETTOVERSIKT (DRIFT)	23

1 BAKGRUNNSMATERIALE OG INTRODUKSJON TIL ØKONOMIPLANEN

1.1 Innledning

Rådmannen fremlegger økonomiplanforslag for Sør-Aurdal kommune for perioden 2008 - 2011; utarbeidet i integrert prosess med årsbudsjettet. Rådmannens forslag til årsbudsjett (2008) bygger på det første året i økonomiplanperioden.

Kommunens første LTB-dokument ble utarbeidet i 1981, og dette har siden vært rullert årlig, jfr plan- og bygningslovens § 20-1 og tidligere kommunelovs § 50a. Nåværende kommunelovs § 44 om økonomiplanen er uttømmende, slik at det ikke lenger er egen forskrift som regulerer arbeidet. Lovparagrafen tas inn i sin helhet, til orientering:

§ 44. *Økonomiplan.*

1. Kommunestyret og fylkestinget skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan.
2. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår.
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.
4. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år økonomiplanen omfatter anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jf. § 46 nr. 6.
5. Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.
6. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av inns tilling fra formannskapet eller fylkesutvalget. Ved parlamentarisk styreform skal rådet avgjøre inns tilling som nevnt.
7. Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret eller fylkestinget. Dette gjelder likevel ikke ved inns tilling som gjelder endringer i økonomiplanen.
8. Økonomiplanen og endringer i denne oversendes departementet til orientering.

Det er et rettslig krav at økonomiplanen skal være realistisk, alle inntekter og utgifter skal være med. Driftsresultatet skal hvert år være tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

Planer som omfatter deler av virksomheten skal integreres i økonomiplanleggingen (eks. lovpålagte sektorplaner, eller delplan for å utløse statstilskudd).

Kommunen står fritt til å avgjøre graden av samordning med kommuneplanen, samtidig som økonomiplanen skal være en rettesnor for årsbudsjettet.

Til grunn for utarbeidelsen av denne økonomiplanen ligger de folkevalgtes styringssignaler, en oppdatert vurdering av ulike forutsætninger (jfr del II) og en betraktning av historiske data fra bl.a. sist avlagte årsmelding og regnskapsanalyse.

1.2 Generelle målsettinger med handlingsprogrammet.

Økonomiplanen skal være et hjelpemiddel til å planlegge gjennomføringen av målsatte oppgaver. Det er viktig at kommunen en gang i året gjennomdrøfter de økonomiske forutsetninger for de nærmeste år og staker ut en kurs med definerte satsningsområder basert på en helhetsoppfatning av økonomiske forutsetninger. Handlingsprogrammet i økonomiplanen bør bygge på de prioriteringer som gis i kommuneplanens handlingsprogram.

Økonomiplanen skal vise de økonomiske konsekvenser av nye prosjekter. Det dokument som kommunestyret vedtar, er grunnlaget for arbeidet med neste års budsjett. Økonomiplanen skal gi en samlet oversikt over nye tiltak som foreslås i perioden; samordnet med øvrig planverk.

De sentrale myndigheter vil dessuten få kjennskap til økonomi og utbyggings behov med økonomiplanen som grunnlagsmateriale.

1.3 Økonomiplan 2007 - 2010.

Kommunestyret vedtok forrige økonomiplan (2007 - 2010) i møte 14. desember 2006 ved k.sak 051/06, som retningsgivende for virksomheten.

1.4 Arbeidsopplegg for rulleringen.

Økonomiplanen er utarbeidet i en integrert prosess med årsbudsjettet.

Rådmannens budsjetttrundskriv av 27.08.07 ga forutsetninger for arbeidet med økonomiplan og årsbudsjett. Formannskapet har hatt flere økonomidrøftinger i løpet av 2007, bl.a. i egen økonomikonferanse sammen med tjenestelederne 05.06.07. Administrasjonen har arbeidet med økonomiplanen parallelt med årsbudsjettet, og har forsøkt å tilpasse arbeidet til de sentrale forutsetninger som er fastlagt gjennom Stortingets budsjettbehandling. Formannskapet har den 06.11.07 vurdert status og saldering i arbeidet med økonomiplan og budsjett.

Rådmannen har bearbeidet forslaget til et opplegg sett ut fra en vurdert økonomisk handlefrihet. Forslaget til økonomiplan legges frem for formannskapet og kommunestyret henholdsvis 27. november og 13. desember. Derved vil kommunelovens krav om minst 14 dagers utlegging (av formannskapets innstilling) til alminnelig ettersyn, kunne overholdes.

2 FORUTSETNINGER FOR PLANPERIODEN 2008 - 2011

2.1 Generelt.

Økonomiplanen utarbeides med bakgrunn i dagens kjente forutsetninger. Faktorer som er særlig bestemmende for utviklingen er statens politikk overfor kommunesektoren, herunder skattepolitikken og overføringene.

2.2 Nasjonaløkonomiske forutsetninger og opplegget for kommunesektoren.

Fra Regjeringens forslag til statsbudsjett siteres:

Regjeringen vil gjenreise et sterkt og handlekraftig kommune-Norge og bidra til å skape optimisme i kommunesektoren. Målet er å videreutvikle et effektivt kommunalt tjenestetilbud, bygget på et aktivt lokaldemokrati og en betryggende rettssikkerhet. Regjeringen har gitt kommunesektoren et betydelig økonomisk løft i 2006 og 2007. Dette har vært helt nødvendig, fordi kommuner og fylkeskommuner har helt sentrale roller i løsningen av de store samfunnsoppgavene innenfor oppvekst, kunnskap og omsorg. Den betydelige styrkingen av kommuneøkonomien har bidratt til oppretting av ubalansen i kommuneøkonomien og styrking av det kommunale tjenestetilbudet. Det er imidlertid behov for fortsatt styrking av kommuneøkonomien, slik at tjenestetilbudet kan utbygges videre. Regjeringen fortsetter derfor satsingen på kommunesektoren i 2008. Det legges opp til reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på om lag 6,2 mrd. kr i 2008, eller 2,4 pst. Veksten er i tråd med vanlig praksis regnet fra anslått inntektsnivå i 2007 i revidert nasjonalbudsjett 2007. Av veksten i de samlede inntektene er 1,5 mrd. kr frie inntekter. Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester legges om og statens kompensasjonsgrad økes fra 70 til 85 pst. Økningen i statlig finansiering innebærer at kommunenes frie inntekter avlastes med knapt 500 mill. kr. Veksten i frie inntekter legger forholdene til rette for at kommunene kan etablere 2000 nye årsverk i eldreomsorgen i 2008. Budsjettopplegget for kommunesektoren innebærer for øvrig fortsatt satsing på barnehager, psykisk helsearbeid i kommunene, økt timetall i grunnskolen og et nytt investeringstilskudd til bygging av sykehjem og omsorgsboliger.

Det som gir frihet til egne disponeringer og til å endre aktiviteten, er særlig størrelsen på skatteinntektene og rammetilskuddet gjennom inntekts systemet som utgjør den vesentlige del av de statlige overføringene.

2.3 Viktige faktorer for kommunens ressurstilgang og ressursbruk.

2.3.1 Befolkningsutvikling og bosettingsmønster.

Befolkningsutviklingen og særlig endringer i aldersstrukturen, vil ha betydning for både drifts- og investeringssiden i budsjettet. Tjenestetilbudet må avpasses etter befolknings sammensetningen, og inntektssiden avhenger også av dette. Befolkningsutviklingen og bosettingsmønsteret vil være av grunnleggende betydning for planleggingen av infrastruktur.

Folketallet har i flere år hatt synkende tendens på grunn av negativ naturlig tilvekst, mens varierende grad av innflytting og utflytting kan gi store utslag i enkelte år. Etter 2. kvartal 2007 er utviklingen for Sør-Aurdal fortsatt negativ, med en reduksjon på 15 personer siden årsskiftet.

I de yngste aldersgruppene viser tendensen en liten tilbakegang. Eldrebølgen (antall over 67 år) har avtatt siden år 2000, men antall personer over 80 år vil øke helt til omkring år 2007. Arbeidsstyrken målt som antall personer i intervallet 16-66 år vil være noenlunde konstant på ca. 2.000 personer i de nærmeste 20 årene.

2.3.2 Den generelle økonomiske politikk.

Den generelle økonomiske utvikling og den økonomiske politikk vil få virkninger på kommunens økonomi. Av sentrale elementer nevnes:

- * Pris- og lønnsutvikling
- * Kredittpolitikk (lånebetingelser/-muligheter)
- * Renteutvikling
- * Skattenivå
- * Avgiftspolitik
- * Fordelingspolitikk (inntektssystem)
- * Lokaliseringspolitikk (sentralisering/desentralisering)

2.3.3 Statlige bestemmelser.

Bestemmelser om overføringene fra staten er avgjørende. Dette vil gjelde endringer i inntektssystemet og selve fastsettelsen av de årlige statstilskudd og øremerkede tilskuddsordninger. Øremerkede tilskudd er gjerne beheftet med egenandel skrav og fungerer således kostnadsfremmende samtidig som de i praksis reduserer antallet frihetsgrader i det kommunale selvstyret. Endringer vedrørende ansvarsfordeling i forvaltningen må påregnes.

Fordelingen av rammetilskudd skjer gjennom inntektssystemet. Inntektssystemet har de siste årene gjennomgått en rekke endringer, noe som har gjort økonomiplanleggingen usikker. Inntektsutjevningen er en del av inntektssystemet, og består enkelt sagt i at forskjellene i skatteinntekter mellom kommunene jevnes ut gjennom rammetilskuddet. Størrelsen på inntektsutjevningen er avhengig av utviklingen i den gjennomsnittlige skatteinntekten, og er dermed ikke mulig å beregne eksakt på forhånd, men det totale inntektsnivået på skatt og rammetilskudd blir beregnet i tilknytning til statsbudsjettet.

Stoltenberg-regjeringen har varslet en generell opptrapping i overføringene til kommunesektoren i løpet av stortingsperioden. Dette er med på legge grunnlaget for en forholdsvis positiv

utvikling i økonomiplanperioden.

2.4 Nærmere om utgifter.

Sammensetningen av utgiftene (artsinndeling) fremgår av de økonomiske oversiktene i årsbudsjettet. De bundne utgiftene påvirkes særlig av faktorene lønninger og priser, samt renter og avdrag. Fra statlig side er det lagt til grunn en gjennomsnittlig lønnsvekst fra 2007 til 2008 på om lag 5 % hvilket er noe høyere enn forventet prisstigning (3,5 %).

Kommunens beregnede samlede rente- og avdragbelastning er størst i 2008 med ca. 11,6 millioner kroner. Kommunen har pr. i dag omtrent 14 % av sin låneportefølje i Husbanken, 50 % i avtalebanken (sertifikater og nedbetalingslån), og resten i Kommunalbanken og Kommunekreditt. Kommunens bankavtale er gunstig, særlig så lenge totale lån og innskudd innen avtalen ligger noenlunde likt. I praksis medfører avtalen lik lånerente og innskuddsrente for den delen av finansporteføljen som er sammenfallende i bankavtalen, og er besparende samtidig som renterisikoen blir minimal.

2.5 Nærmere om inntekter.

2.5.1 Generelt.

Kommunens inntekter kan inndeles i følgende hovedgrupper:

- Salgs- og leieinntekter, avgifter og gebyrer
- Overføringer/tilskudd (inklusive renteinntekter)
- Skatter m.v. (inklusive regulerings- og konsesjonsavgifter)

2.5.2 Salgs- og leieinntekter, avgifter og gebyrer.

Leieinntektene omfatter utleie av lokaler i kommunehuset og kommunale boliger, samt botilbud for eldre og funksjonshemmede. Salgsinntekter er betaling for kommunale ytelser. En har avgifter/egenbetaling på de fleste tjenesteområder.

2.5.3 Overføringer/tilskudd.

Her innregnes overføringer fra stat og trygdeforvaltning, d.v.s. rammeoverføringer, øremerkede tilskudd, refusjon sykepenger fra trygdeforvaltning, renteinntekter o.l. Inntektssystemet er et system for fordeling av rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner, og er utformet med sikte på både inntektsutjevning (jevne ut ulikhet i gjennomsnittlig skatteinntekt pr. innbygger) og utgiftsutjevning (jevne ut kostnadsulikheter som er forbundet med å gi et likt kommunalt tilbud i ulike deler av landet).

Tilskuddet gjennom systemet og skjønnstilskudd gis som et samlet rammetilskudd, uten andre

bindinger enn de som følger av lover og regler.

2.5.4 Skatter m.v..

Her innregnes skatt på formue, inntekt og eiendom, samt regulerings- og konsesjonsavgifter.

Regulerings- og konsesjonsavgifter skal bindes til fond og disponeres i henhold til vedtekter for næringsfondet.

Fra 2005 har Regjeringen endret skattesystemet, slik at en del av selskapsskatten igjen skal tilfalle kommunen.

Skattene påvirkes særlig av faktorer som:

- * Statens skattepolitikk
- * Befolkningsutviklingen
- * Sysselsettingen
- * Næringsstruktur/tiltaksarbeid

Sør-Aurdal har utskrevet eiendomsskatt for verker og bruk etter høyeste skattesats; 7 %. Det er også innført eiendomsskatt i Bagn tettsted. I økonomiplanperioden er det lagt inn foruts etninger om fortsatt økte inntekter fra eiendomsskatt, da særlig fra verker og bruk som har sin forretningsadresse utenfor Sør-Aurdal kommune. Med den størrelsen disse inntektene er forutsatt å få i årene framover er de av vesentlig betydning for at vi skal kunne opprettholde dagens tjenestenivå.

2.6 Økonomisk status.

Driftsresultatet på løpende utgifter og inntekter for 2006 viser et netto driftsoverskudd på ca. 1,7 mill. kr. før disposisjoner til investeringer, avsetninger og overføringer (ubrukte midler). Etter årsoppgjørdisposisjoner var det i 2006 et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på 3,85 mill. kr.

Noen sentrale størrelser nevnes, slik de er forventet ut fra årsbudsjett 2007 sine forutsetninger, etter kommunestyrets vedtak:

Antatt fondskapital pr.	31.12.07:	kr	28.376.000
Antatt lånegjeld pr.	31.12.07:	kr	132.282.000
Antatt lånegjeld pr.	31.12.08:	kr	134.442.000
Garantiansvar pr.	31.12.06:	kr	3.394.000

2.7 Omstilling og utvikling.

Sør-Aurdal kommune er en organisasjon som stadig må tilpasse seg de skiftende forutsetninger og rammebetingelser. Gjennom den foretatte omorganiseringen i 1994 og 1995 ble grunnlaget lagt for dagens struktur. Dette er fulgt opp med en tilpassning av organisasjonen i 2003 og 2006, slik at en såkalt "flat struktur" nå er mer rendyrket. Gjennom denne tilpassningen er kravene til tjenestelederne økt, samtidig som rådmannens ledergruppe er omstrukturert.

Med et stadig press på ressursene er det en stor utfordring å tilpasse driften på en måte som ivaretar de viktigste servicefunksjonene i kommuneforvaltningen, samtidig som de ansatte har en arbeidssituasjon som er god og interessant i et godt miljø. Kravene til den enkelte øker, det forventes en utpreget serviceinnstilling og høy kompetanse. Med de teknologiske endringene kommunen har gjennomført de siste årene, er utgangspunktet for å kunne utføre arbeidet kvalitativt og nøyaktig det beste. Det ligger i dette en stor utfordring i kontinuerlig videreutvikling og kompetanseheving. Organisasjonen er stadig avhengig av at den enkelte ansatte holder seg oppdatert på sine spesifikke områder, og dette problematiseres noe så lenge ressursene er for knappe til kompetansehevede tiltak i særlig grad.

Økonomistyringen i hele organisasjonen er fortsatt en prioritert oppgave. Ny internkontoplan tilpasset statlige rapporteringskrav (KOSTRA) er tatt i bruk og utvikles fortløpende. Kommunen har rapportert økonomi- og tjenestedata etter nye forskrifter fra og med regnskapsåret 1999. Fra 2001 følger alle kommuner de nye forskriftene. Kommunestyret har vedtatt en overordnet finansstrategi, som gir mulighet til å vurdere ulike plasseringsalternativer for evt. overskuddslikviditet og langsiktige fondsmidler. Denne er revidert og tilpasset de nye forskriftene til kommunelovens økonomibestemmelser.

2.8 Økonomiske rammer for økonomiplanperioden.

I årsbudsjett for 2008 er det etter rådmannens forslag forutsatt overføring fra drift til investeringsregnskapet med i alt kr. 1.277.000. Muligheten for å overføre driftsmidler til investeringsformål sier noe om kommunens handlefrihet.

Det er 2008-budsjettet som danner basis for hele økonomiplanperioden. Det medfører at de forholdsvis stramme rammene gjelder også for resten av økonomiplanperioden. Framskrivingen av rådmannens forslag viser at det blir positivt netto driftsresultat i hele økonomiplanperioden, jfr. oversikt side 23. Konsekvensene av foreslåtte låneopptak i perioden er innarbeidet. Tendensen i økonomiplanperioden sett under ett er at kommunen går i balanse, og med fortsatt mulighet for noe midler til overføring.

3 FORSLAG TIL TILTAK I HANDLINGSPROGRAMMET - SAMMENDRAG

3.1 Innledning

Nedenunder gis en sammendradd oversikt over de tiltak (over kr. 100.000) det er gitt innspill om til økonomiplanen. I og med at års budsjett utgjør første år i økonomiplanen, vil innspillene også favne forslag som er inntatt i årsbudsjettet; dokumentene må derfor sammenholdes. Det er innspill både fra politisk og administrativt hold som er inntatt i oppstillingene (videreføring fra tidligere år).

3.2 Sammendrag av innspill vedr. sentraladministrasjon.

- Felles IKT-løsninger for valdreskommunene, videreutvikling.
- Servicetorg for kommunale og statlige servicefunksjoner vurderes.
- Oppfølging idrettens anleggsplan (driftsprosjekt).

3.3 Sammendrag av innspill vedr. barnehage/skole.

- Rehabilitering Sør-Aurdal Ungdomsskole. Første trinn er fullført. C-blokken gjenstår.
- Utstyr og inventar i skolen.
- Bagn skule, heis/tilpasning.
- IKT-plan for skolene, gjennomføring.
- Hedalen skole, nytt tak / romløsning.
- Utskifting av kjøkken i Bagnadalen barnehage.

3.4 Sammendrag av innspill vedr. helse/sosial.

- Tingvolltoppen, utvidelse verksted – nødvendig for å tilpasse lokalene til flere brukere.
- Rehabilitering/ombygging av Hedalsheimen (den eldste delen).
- Boliger for brukere innen miljøarbeidertjenesten/psykiatri.
- Oppgradering av lokaler for legetjenesten.
- Solskjerming ved omsorgsboligene i Reinli.
- Tilpasninger ved omsorgsboligene i Bagnadalen.
- Oppgradering av helsestasjonen i Bagn.

3.5 Sammen drag av innspill vedr. plan/næring/utbygging.

- Vedlikehold ved Tingvoll (utvendig beis ing, overhaling av ventilas jonsanlegg, ENØK-tiltak), oppgradering av utgangs dørene for å lette tilgjengeligheten for bl.a. rullestolbrukere.
- Gjennomføring av arbeidet med geodataplan.
- GIS-samarbeid i Valdres (drift)
- Vann og avløp, jfr. handlings planene i vedtatte hovedplaner for vann og avløp.
  - herunder UV-anlegg/kalkfjernings anlegg og hus ved Reinli vannverk, UV - anlegg/kalkfjernings anlegg/nytt tak og overvåking ved Hedalen vannverk, UV - anlegg/overvåking ved Tollefsrud vannverk.
- Opprusting kommunale veger.
- Vedlikehold av realkapitalen.
- Trafikksikkerhetstiltak.
- Hedalen vannverk

3.6 Sammen drag av innspill vedr. kirkelig fellesråd (fra tidligere).

- Fullføre tilbygg i Reinli.
- Utvidelse av Kyrkjestugu på Leirskogen.
- Nytt oppvarmings system Leirskogen.
- Sprinkleranlegg museum og tekn. rom, Hedalen.

4 HANDLINGSPLAN FOR PSYKISK HELSE.

4.1 Eksisterende og nye driftstiltak 2007 - 2011.

For en mer detaljert beskrivelse av de ulike tiltakene / områdene, vises det til de ulike kapitlene i plan for psykisk helsearbeid.

Alle kapitlene inneholder tiltak for både voksne, barn og unge, det er derfor vanskelig å splitte opp tiltakene som i oppstillingen nedenfor. I tiltak for barn/ unge er det kun stillingsressursene som er satt inn i tabellen. Også tiltak for voksne, hvor størstedelen av driftsutgiftene er innbakt, rettes mot barn og unge.

Det holdes igjen litt midler, da vi ikke vet om eller hvor mange som vil ta videreutdanning i psykisk helsearbeid/psykososialt arbeid for barn og unge, ledelse i nettverksmøter, eller annen relevant kompetansebeving. Videre vurderer vi behovet for støttekontakt/ aktiviteter framover. Det er verdt å merke seg at kommunen i denne planen har en satsing på barn og unge på 25 %.

Tiltak/ tjenester (1000 kr og i årsverk)	Vedtatt budsjett 2007	2008	2009	2010	2011
<p>Generelle tiltak</p> <p><i>Kap. 1 Fremme psykisk helse og forebygge psykiske lidelser</i></p> <p>Psyko-sosiale forhold som tema i kommunal planlegging og tjenestetilbud</p> <p>Synliggjøre det kommunale tjenestetilbudet, informasjons-materiell</p> <p>Brukermedvirkning se kap 2</p> <p>Kompetanseøkning hos ansatte se kap. 10</p> <p>Tverrfaglig samarbeid og arenaer</p> <p>Foreldreveiledning/helseopplysning individuelt og i gruppe, foreldreforberedende kurs og samlivskurs.</p> <p>Undervisning/helseopplysning i klasser/grupper for elever, evt. foreldre</p> <p>Mer fokus og kapasitet til "åpen dør" i helsestasjons-skolehelsetjenesten og andre helse-sosialtjenester</p> <p>Fortsettelse forebyggende arbeid i/med barnehager og skole og med elever, forsatte og andre</p> <p>Utvikle gruppetilbud, nettverks- og familiemøter som arbeidsform</p> <p>Sette inn forebyggende tiltak</p> <p>Arbeide med inkludering, kultur og fritidsaktiviteter, møtesteder for ungdom</p> <p>Lavterskeltilbud og oppsøkende virksomhet</p> <p>Videreføre stilling som ungdomskontakt se kap 9</p> <p>Styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten se kap 9</p> <p><i>Kap.2 Brukermedvirkning - brukerstyring</i></p> <p>Opprette brukerråd</p> <p>Forts. konferanser Bruke tilbakemeldinger i planlegging, gi tilbakemelding</p>	60	60	60	60	60

Tiltak/tjenester (1000 kr og i årsverk)	Vedtatt budsjett 2007	2008	2009	2010	2011
<p>Gjennomføre planlagte bruker undersøkelser Brukere tas med i utvikling og evaluering Fortsette samarbeid/yte støtte til nevnte brukerorg. og tiltak Bidra til å spre informasjon Invitere LPP Fortsette/videreutvikle brukermedvirkning i daglig arbeid Gi brukeren nødvendig bistand i dette Bruke nettverksmøter/Familiemøter mer Gi flere gruppetilbud i alle tjenester Utvikle/støtte brukerstyrte aktiviteter, se kap.5 Gi informasjon være hjelper i systemet (også for barn /unge)</p> <p><i>Kap. 10 Kompetansebevendende tiltak</i> Evaluering Evaluering med brukerne. Veiledning Undervisning/kurs Samarbeid. Hospitering Samle faglitteratur på biblioteket Legge til rette for at ansatte skaffer seg fagkompetanse Utarbeide plan for kompetanseheving: *flere med formell kompetanse i psykisk helsearbeid og psykososialt arbeid blant barn og unge *flere med formell kompetanse i ledelse av nettverksmøter * delta i satsingsprogram i å utvikle verktøy for i identifisere barn i risikogrupper Samarbeid regionalt om kompetanseheving og søknader om midler Felles basiskompetanse, Holdninger, etikk m.v.</p>					
<p>Tiltak for voksne <i>Kap. 3 Behandling, individuell, gruppe - og nettverksbasert</i> Gode rutiner for arbeid med individuelle planer Alle med rett til plan blir tilbudt det Ansvarsgrupper, tverrfaglig samarbeid Samarb. Spes.helsetj. Koordinering Individuell samtalebehandling Administrere medikamenter Gruppetilbud Nettverksmøter Familiemøter Lett tilgjengelige lavterskeltilbud Å bidra til at mennesker i krise får nødvendig hjelp Tilstrekkelig personell med videreutdanning i psyk. helsearbeid og psykososialt arbeid blant barn og unge Sikre omsorg for langtids-syke</p>	2039	2432	2564	2621	2680

Tiltak/tjenester (1000 kr og i årsverk)	Vedtatt budsjett 2007	2008	2009	2010	2011
<p><i>Kap. 4 Bolig og bistand i bolig - økonomi</i> Planlegge, bygge omsorgs/treningsboliger i Bagn Bruke/omdisponere omsorgs-boliger, evt. andre kom. boliger. Vurdere initiativ i.f.t. boligbygging selveier/leie tilbud Utrede behov for bistand Utarbeidelse av individuelle planer Bistand økonomi, gjeldsrådgivning Botrening/boveiledning Hjemmehjelp Miljøarbeiderstilling 80% 2008 v/psyk. helsearbeid</p> <p><i>Kap. 5. Arbeid – opplæring - aktivitet</i> Bidra til gode tilbud og godt samarbeid. Fange opp unge/familier med sammensatte behov Individuell tilretteleggelse Bidra ved samarbeid med NAV Utrede tilgjengeligheten til og behovet for lokale tilrettelagte arbeidsplasser Etablere individuelt tilrettelagte tilbud. Bruke biblioteket Tilrettelegge for flere aktiviteter, spesielt for menn Tilbud for grupper Trening husarbeid Forts. tilbud til brukere som trenger små miljøer, skjerming Mobilisere brukerne til å utvikle bruker-styrte aktiviteter som medfører økt åpningstid også i helger Fleksibel bruk av miljøpersonell Forts. drift av bil/leasingbil</p> <p><i>Kap. 6 Kultur og helse – sosialt nettverk</i> Vurdere å øke tilbudet om støttekontakt. Kurs og veiledning for støttekontakter Stimulere til deltakelse og integrering i eksisterende kulturliv Bruke biblioteket Ansatte, brukere og støttekontakter samarbeider om ferier, turer og sammenkomster Bruke dagsenter som utgangspunkt for sosiale/kulturelle fritidsaktiviteter på kveldstid og i helger Brukerstyrte aktiviteter Svømming 1 dag pr. uke Prøve ut treningskontakter, individuelt/grupper der brukerne bor. Fysisk aktivitet på Skoglund Gå tur ved samtaler Øke deltagelse i det eksisterende organisasjonsliv Fysak - koordinator Turløyper i nærmiljøet Individuell nettverks-kartlegging/nettverksmøte Nettverksmøter Økt fokus og tilrettelegging på alle nivåer i kommunens arbeid. Tiltak både overfor foreldre og barn. Gruppetilbud. Støttekontakter. Ta initiativ til og støtte</p>					

Tiltak/ tjenester (1000 kr og i årsverk)	Vedtatt budsjett 2007	2008	2009	2010	2011
<p>kultur og fritidsaktiviteter</p> <p><i>Kap. 7 Samarbeid med kommuner i Valdres og med spesialisttjenester</i> Samarbeid om planlegging og tilrettelegging av tiltak for den enkelte, også barn og unge. Utvikle behandlingstilbud som er lett tilgjengelige som akuttsenger og amb. Team/ Nettverksmøter Felles rutiner og samhandling for barn som pårørende Utrede mulige regionale tilbud, Nettverksmøter som arena for samhandling Veiledning Kompetanseheving Gjensidig tilbakemelding Faste møtearenaer. Intensjonsavtaler</p> <p><i>Kap. 8 Hjelp i kriser -selvmordsforebyggende arbeid</i> Kriseteam Kriseplan i barnehager og skoler, revideres v /behov Informasjon til aktuelle instanser innad og utad Tilbud via eksisterende tjenester evt. Henvise til spesialisthelsetj. For eksempel amb. team Kompetanseheving Samarbeid team Gjøvik Informasjon til befolkningen</p>					
<p>Tiltak for barn og unge</p> <p><i>Kap. 9 Barn og unge og deres familier</i> Lavterskeltilbud, "være der de er" Tidlig intervensjon Videre henvisning Nærere samarbeid hjem, skole/barnehage og hjelpeinstanser Samordne tiltakene fra ulike tjenester Nettverks/ familiemøte som samhandlingsarena Ta initiativ for å bedre samarbeid med spesialisthelsetjenesten og i kommunen om bistand Individuell plan og ansvarsgrupper Stilling v/helsestasjonen, helsesøster m/ videreutd. i forebyggende psykososialt arbeid blant barn og ungdom . 75 % Ny: 50% + Omdisponere 25% still. fra ungdomskontaktstilling 2007 Stilling for Høgskoleutd.ungdoms-kontakt v/psyk. Helsearb. Psykososialt arb. 75% 2007 At alle instanser melder fra til barnevernet At barnevernet i samarbeid med andre instanser gir tilbud både til barn/unge og foreldrene Spesialisthelsetjeneste og kommunale tjenester samarbeider om rutiner og tiltak. Ta ansvar for familiesamtaler, trekke inn andre instanser, avlaste barn, tiltak for familien</p>	757	760	779	798	818

Tiltak/tjenester (1000 kr og i årsverk)	Vedtatt budsjett 2007	2008	2009	2010	2011
Sum 1000 kr	2856	3252	3403	3479	3558
Herav øremerkede tilskudd over Opptrappingsplanen	2566	2965			
Sum årsverk	5,75	6,8	6,8	6,8	6,8
Herav årsverk finansiert gjennom øremerkede tilskudd	4,95	5,75			

5 ØKONOMIPLANENS TILTAKSDEL.

5.1 Hovedkommentar.

Sør-Aurdal kommunes budsjett for 2008 er fortsatt stramt, og investeringsprosjektene begrenser seg mest mulig. Påbegynte/avtalte tiltak og tiltak som gir innsparinger i driften prioriteres.

Årsbudsjett 2008 er basisår for denne økonomiplanen. Handlefriheten er fortsatt dårligere enn ønskelig. Overføringene fra staten og skatt er de helt sentrale inntektspostene, og utviklingen her må være avgjørende for kommunens ambisjonsnivå. Overføringene gjennom inntektssystemet er lite forutsigbare, ettersom det stadig er endringer i kriteriene for beregning samtidig som tidligere øremerkede midler etter hvert går inn i rammetils kuddet. Fram til og med 2005 har vi hatt en årlig nedtrapping i rammetils kuddet som følge av "Rattsø-utvalgets" innstilling i 2000-2001. Dette ser nå ut til å endre seg, og det legges til grunn en forventning om vekst i rammeoverføringene i økonomiplanperioden.

Nye låneopptak er forsøkt begrenset i økonomiplanperioden, for etter hvert å bringe lånegjelden ned på et lavere nivå.

Rådmannen fremmer ingen nye prosjekter i driftsbudsjettet i perioden utover gjeldende rammer/handlingsplaner. Handlingsplan for psykiatri følges opp i tråd med opptrappingen av tilskudd, jfr. eget kapittel. Eventuell ny driftsvirksomhet må ellers baseres på omdisponering av eksisterende ressurser.

Økonomiplanen for 2008 - 2011 er ført i løpende priser med årsbudsjett 2008 som basis.

Økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på samtidig vurderte forutsetninger og må sammenholdes ved behandlingen. De enkelte prosjekter er beskrevet i det videre, beløpene her er angitt i faste priser.

5.2 Sentraladministrasjonen.

Bygningsmessig tilpasning av Tingvoll og videreutvikling av felles IKT-satsing i Valdres er tatt inn i økonomiplanen.

Nye tiltak - investering:

Prosjektnavn	:	Bygningsmessig tilpasning Tingvoll	
Prosjekt nr	:	01300	
Periode	:	2008	
Kostnadsramme	:	Kr 1.100.000	
Finansiering	:	Salg eiendom	kr 300.000
		Lånemidler	kr 800.000

Prosjektnavn	:	Felles IKT Valdres	
Prosjekt nr	:	01400	
Periode	:	2008 - 2011	
Kostnadsramme	:	Kr 696.000	
Finansiering	:	Driftsmidler	kr 496.000
		Lånemidler	kr 200.000

5.3 Barnehage/skole.

Renovering ved Sør-Aurdal ungdomsskole (C-blokk), IKT-plan for skolene, installering av heis ved Bagn skule, endret rombehov ved Hedalen skole og nytt kjøkken ved Begnadalen barnehage er prosjekter som er tatt inn i økonomiplanen.

Nye tiltak - investering:

Prosjektnavn	:	SAUS, renovering	
Prosjekt nr	:	02000	
Periode	:	2008 - 2010	
Kostnadsramme	:	Kr 6.600.000	
Finansiering	:	Driftsmidler	kr 1.160.000
		Salg eiendom	kr 600.000
		Lånemidler	kr 4.840.000

Prosjektnavn	:	IKT-plan skolene	
Prosjekt nr	:	02610	
Periode	:	2008	
Kostnadsramme	:	Kr 750.000	
Finansiering	:	Fondsmidler	kr 750.000

Prosjektnavn	:	Bagn skule, heis	
Prosjekt nr	:	02800	
Periode	:	2008 - 2009	
Kostnadsramme	:	Kr 1.300.000	
Finansiering	:	Lånemidler	kr 1.300.000

Prosjektnavn	:	Hedalen skole	
Prosjekt nr	:	02810	
Periode	:	2008	
Kostnadsramme	:	Kr 200.000	
Finansiering	:	Lånemidler	kr 200.000

Prosjektnavn	:	Begnadalen barnehage, kjøkken	
Prosjekt nr	:	02820	
Periode	:	2008	
Kostnadsramme	:	Kr 180.000	
Finansiering	:	Lånemidler	kr 180.000

5.4 Helse/sosial.

Utvidelse av verkstedet ved Tingvolltoppen er prosjekt som er tatt inn i økonomiplanen.

Nye tiltak - investering:

Prosjektnavn	:	Tingvolltoppen, utvidelse av verksted	
Prosjekt nr	:	03800	
Periode	:	2008 - 2009	
Kostnadsramme	:	Kr 3.500.000	
Finansiering	:	Driftsmidler	kr 900.000
		Salg eiendom	kr 600.000
		Lånemidler	kr 2.000.000

5.5 Plan/næring/utbygging.

Det er fortsatt store utfordringer på teknisk område i årene som kommer.

Geodataplan omfatter GEOVEKST prosjekt for det arealet i kommunen som gjenstår (tidligere gjennomført for Hedalsfjella, Bagn vestås, Hedalen og Begnadalen opp til Muggedalen).

Ferdigstilling av Reinli vannverk, opprustning av Gulsrud vannverk og Leirskogen vannverk planlegges gjennomført i 2008. Videre tiltak på vannverkene, eksempelvis etablering av høydebasseng i Hedalen vurderes gjennomført senere i økonomiplanperioden.

Gjennomføring av planlagte trafikksikkerhetstiltak i Begnadalen, Bagn og Hedalen – samt nytt tiltak i Reinli – ble i kommunestyret vedtatt tatt inn i 2008.

I hovedplan for vannforsyning som er vedtatt av kommunestyret er det en prioritert tiltaksplan. De avsatte beløp skal nyttes til å gjennomføre tiltak i hovedplanen, tiltak som vi forutsetter at må gjennomføres for at vannverkene skal kunne godkjennes, og etablering av internkontrollsystemer.

I hovedplan for avløp som er vedtatt av kommunestyret er det en prioritert tiltaksplan. Tiltakene gjelder både utbedringer, bedre overvåkning og etablering av internkontrollsystemer. Det er foreslått bevilgninger til diverse tiltak i 2011.

Nye tiltak - investering:

Prosjektnavn	:	Geodataplan	
Prosjekt nr	:	05000	
Periode	:	2008 - 2011	
Kostnadsramme	:	Kr 1.000.000	
Finansiering	:	Driftsmidler	kr 500.000
		Lånemidler	kr 500.000

Prosjektnavn	:	Hedalen vannverk	
Prosjekt nr	:	05110	
Periode	:	2011	
Kostnadsramme	:	Kr 2.500.000	
Finansiering	:	Driftsmidler	kr 1.900.000
		Salg eiendom	kr 600.000
Prosjektnavn	:	Avløp, hovedplan	
Prosjekt nr	:	05120	
Periode	:	2011	
Kostnadsramme	:	Kr 750.000	
Finansiering	:	Lånemidler	kr 750.000
Prosjektnavn	:	Vann, hovedplan, inkl. internkontroll	
Prosjekt nr	:	05700	
Periode	:	2008 - 2011	
Kostnadsramme	:	Kr 610.000	
Finansiering	:	Lånemidler	kr 610.000
Prosjektnavn	:	Trafikksikkerhetsplan	
Prosjekt nr	:	05900	
Periode	:	2008	
Kostnadsramme	:	Kr 2.650.000	
Finansiering	:	Lånemidler	kr 2.650.000

5.6 Samlet oversikt over nye tiltak

Investeringsprosjekter (1.000 kr.)	2008	2009	2010	2011
01300 Byggningsmessig tilpasning Tingvoll	1.100			
01400 Felles IKT Valdres	396	100	100	100
02000 SAUS, renovering	260	340	6.000	
02610 IKT-plan skolene	750			
02800 Bagn skule, heis	650	650		
02810 Hedalen skole	200			
02820 Begnadalen barnehage, kjøkken	180			
03800 Tingvolltoppen, utvidelse verksted	2.000	1.500		
05000 Geodataplan	250	250	250	250
05110 Hedalen vannverk				2.500
05120 Avløp, hovedplan				750
05700 Vann, hovedplan, inkl. internkontroll	260			350
05900 Trafikksikkerhetsplan	2.650			
Sum brutto:	8.696	2.840	6.350	3.950

Driftskonsekvenser i form av renter og avdrag er innarbeidet i endelig økonomiplan, se kap. 6.

5.7 Finansiering.

Investeringenes finansiering pr år:

Finansieringskilde	2008	2009	2010	2011
Tilskudd				
Driftsmidler	906.000	900.000	900.000	2.250.000
Fondsmidler	750.000			
Lånemidler	6.740.000	1.340.000	4.850.000	1.100.000
Salg eiendom	300.000	600.000	600.000	600.000
Sum:	8.696.000	2.840.000	6.350.000	3.950.000

Investeringenes finansiering samlet:

Finansieringskilde	Kroner:	Andel (%)
Tilskudd	0	0,00
Driftsmidler	4.956.000	22,70
Fondsmidler	750.000	3,43
Lånemidler	14.030.000	64,25
Salg av fast eiendom	2.100.000	9,62
Totalinvestering:	21.836.000	100,00

5.8 Utvikling av rente- og avdragsbelastning.

Av tabellen nedenfor fremgår utviklingen av renter og avdrag i økonomiplanperioden. Tabellen viser utviklingen etter at det er tatt hensyn til nye lån som tas opp i denne økonomiplanen.

En ser at budsjettbelastningen er størst i 2008. Etter hvert som lånegjelden har økt i forhold til kommunens ulike innskudd er en blitt mer sårbar for rentesvingninger enn tidligere.

Oversikt over renter og avdrag:	2008	2009	2010	2011
Renteutgifter	6 648 000	6 639 000	6 606 000	6 606 000
Avdrag	4 980 000	4 744 000	4 966 000	5 007 000
Sum	11 628 000	11 383 000	11 572 000	11 613 000

En del av de lånene som er tatt opp er knyttet til ordninger der renter og avdrag til en viss grad blir kompensert gjennom statlige tilskudd. Når dette legges inn i samme tabell som over vil en kunne illustrere hvilken virkning kompensasjonen får direkte i forhold til rente- og avdragsbelastningen, selv om kompensasjonsbeløpene er tatt inn i driften utenom selve rente- og avdragsbelastningen:

Oversikt over renter og avdrag:	2008	2009	2010	2011
Renteutgifter	6 648 000	6 639 000	6 606 000	6 606 000
Avdrag	4 980 000	4 744 000	4 966 000	5 007 000
Sum	11 628 000	11 383 000	11 572 000	11 613 000
Kompensasjon	4 464 000	4 417 000	4 321 000	4 210 000
Netto	7 164 000	6 966 000	7 251 000	7 403 000

6 ENDELIG BUDSJETTOVERSIKT (drift)

Sør-Aurdal kommune
Økonomiplan 2008-2011

ENDELIG ØKONOMIPLAN

Tekst	Regnskap		Budsjett			
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	-7 360 832	-7 206 000	-8 221 000	-8 550 000	-8 892 000	-9 248 000
Andre salgs- og leieinntekter	-15 694 368	-15 867 000	-17 913 000	-18 630 000	-19 375 000	-20 150 000
Overføringer med krav til motytelse	-28 287 555	-21 595 000	-29 213 000	-30 382 000	-31 597 000	-32 861 000
Rammetilskudd	-62 264 687	-58 341 000	-62 346 000	-64 441 000	-66 364 000	-68 539 000
Andre statlige overføringer	-6 262 837	-6 520 000	-6 441 000	-6 666 000	-6 899 000	-7 140 000
Andre overføringer	-952 287	-410 000	-326 000	-337 000	-349 000	-361 000
Inntekts- og formuesskatt	-57 324 230	-59 044 000	-60 553 000	-61 771 000	-63 062 000	-64 416 000
Eiendomsskatt	-4 913 868	-6 353 000	-7 476 000	-8 799 000	-10 356 000	-12 189 000
Andre direkte og indirekte skatter	-682 035	-682 000	-682 000	-816 000	-816 000	-816 000
Sum driftsinntekter	-183 742 699	-176 018 000	-193 171 000	-200 392 000	-207 710 000	-215 720 000
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	105 282 791	106 182 000	117 419 000	121 529 000	126 390 000	130 814 000
Sosiale utgifter	17 827 375	20 224 000	22 724 000	23 519 000	24 460 000	25 316 000
Kjøp av varer og tj., inngår i komm. tj.prod.	26 463 170	23 106 000	23 797 000	24 630 000	25 492 000	26 384 000
Kjøp av tjenester, erstatter komm. tj.prod.	12 883 026	12 409 000	12 587 000	13 028 000	13 484 000	13 956 000
Overføringer	11 398 607	8 140 000	7 414 000	7 414 000	7 414 000	7 414 000
Avskrivninger	6 718 716	6 754 000	6 754 000	6 754 000	6 754 000	6 754 000
Fordeelte utgifter	-1 296 485	-59 000	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000
Sum driftsutgifter	179 277 201	176 756 000	190 610 000	196 789 000	203 909 000	210 553 000
Brutto driftsresultat	-4 465 498	738 000	-2 561 000	-3 603 000	-3 801 000	-5 167 000
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	-1 901 434	-1 712 000	-2 378 000	-1 747 000	-1 720 000	-1 692 000
Mottatte avdrag på utlån	-25 341	-18 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Sum eksterne finansinntekter	-1 926 775	-1 730 000	-2 408 000	-1 777 000	-1 750 000	-1 722 000
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	5 632 293	5 077 000	6 648 000	6 639 000	6 606 000	6 606 000
Avdrag på lån	5 409 339	4 699 000	4 980 000	4 744 000	4 966 000	5 007 000
Utlån	327 390	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Sum eksterne finansutgifter	11 369 022	9 806 000	11 658 000	11 413 000	11 602 000	11 643 000
Resultat eksterne finanstransaksjoner	9 442 247	8 076 000	9 250 000	9 636 000	9 852 000	9 921 000
Motpost avskrivninger	-6 718 716	-6 754 000	-6 754 000	-6 754 000	-6 754 000	-6 754 000
Netto driftsresultat	-1 741 967	2 060 000	-65 000	-721 000	-703 000	-2 000 000
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidl. års regnsk.m. mindreforbruk	-4 553 558	-3 847 000	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-594 674	-2 704 000	-682 000	-	-	-51 000
Bruk av bundne fond	-1 563 895	-1 366 000	-1 283 000	-1 283 000	-1 283 000	-1 283 000
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-	-	-	-
Sum bruk av avsetninger	-6 712 127	-7 917 000	-1 965 000	-1 283 000	-1 283 000	-1 334 000
Overført til investeringsbudsjettet	1 041 373	1 097 000	1 277 000	1 271 000	1 271 000	2 621 000
Avsatt til dekn. av tidl. års regnsk.m. merforbr.	-	-	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	1 958 558	3 847 000	40 000	20 000	2 000	-
Avsatt til bundne fond	1 312 613	913 000	713 000	713 000	713 000	713 000
Avsatt til likviditetsreserven	294 202	-	-	-	-	-
Sum avsetninger	4 606 746	5 857 000	2 030 000	2 004 000	1 986 000	3 334 000
Regnskapsmessig mindreforbruk	3 847 347	-	-	-	-	-
Regnskapsmessig merforbruk	-	-	-	-	-	-
Resultat etter interne finanstransaksjoner	-0	-	-	-	-	-

